

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.1.2021
COM(2021) 21 final

2021/0009 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Direktive 2014/41/EU v zvezi z njeno uskladitvijo s pravili EU o varstvu
osebnih podatkov**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Direktiva (EU) 2016/680¹ (direktiva o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj – direktiva o kazenskem pregonu) je začela veljati 6. maja 2016, države članice pa so jo morale prenesti v nacionalno pravo do 6. maja 2018. Razveljavila in nadomestila je Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ², vendar je veliko celovitejši in splošnejši instrument za varstvo podatkov. Pomembno je, da se uporablja za domačo in čezmejno obdelavo osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj in izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem (člen 1(1)).

V skladu s členom 62(6) direktive o kazenskem pregonu mora Komisija do 6. maja 2019 pregledati druge pravne akte EU, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, da se oceni potreba po njihovi uskladitvi z direktivo o kazenskem pregonu in se po potrebi oblikujejo predlogi za spremembo teh aktov, da se zagotovi doslednost pri varstvu osebnih podatkov v okviru področja uporabe navedene direktive.

Komisija je rezultate svojega pregleda predstavila v sporočilu z naslovom *Nadaljnji koraki pri usklajevanju pravnega reda nekdanjega tretjega stebra s pravili o varstvu podatkov* (24. junij 2020)³, v katerem je določenih deset pravnih aktov, ki bi jih bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, in časovni raspored za njihovo uskladitev. Seznam vključuje Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah⁴. Komisija je navedla, da naj bi ciljno usmerjene spremembe navedene direktive predlagala v zadnjem četrtletju leta 2020. To je namen tega predloga.

Ta pobuda ni del programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT).

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Namen predloga je uskladiti pravila o varstvu podatkov iz Direktive 2014/41/EU z načeli in pravili iz direktive o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj, da bi se zagotovil trden in usklajen okvir varstva podatkov v Uniji.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ni relevantno.

¹ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

² Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah (UL L 350, 30.12.2008, str. 60).

³ COM(2020) 262 final.

⁴ UL L 130, 1.5.2014, str. 1.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Ta predlog temelji na členu 16(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Prvotni akt je temeljil na prejšnjem členu 34(2)(b) nekdanje Pogodbe o Evropski uniji, ki ustreza členu 82(1) PDEU. Vendar sta cilj in vsebina predlagane spremembe jasno omejena na varstvo osebnih podatkov.

V zvezi s tem je najprimernejša pravna podlaga člen 16(2) PDEU. Omogoča sprejetje pravil o varstvu fizičnih oseb pri obdelavi osebnih podatkov s strani držav članic v okviru dejavnosti s področja uporabe prava Unije ter pravil o prostem pretoku osebnih podatkov.

V skladu s členom 2a Protokola št. 22 za Dansko ne bodo veljala pravila, ki so določena na podlagi člena 16 PDEU v zvezi z obdelavo osebnih podatkov pri opravljanju dejavnosti s področja uporabe poglavij 4 ali 5 naslova IV tretjega dela PDEU. Enako velja za Irsko v skladu s členom 6a Protokola št. 21.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Zakonodajni akt o spremembi Direktive 2014/41/EU lahko sprejme le Unija.

• Sorazmernost

Ta predlog je omejen na to, kar je potrebno za uskladitev Direktive 2014/41/EU z zakonodajo Unije o varstvu osebnih podatkov (zlasti z direktivo o kazenskem pregonu), ne da bi kakor koli spremenili področje uporabe Direktive. V skladu s členom 5(4) Pogodbe o Evropski uniji ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

• Izbira instrumentov

Za spremembo Direktive 2014/41/EU je najprimernejši instrument direktiva.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAJINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Ta predlog upošteva rezultate pregleda, ki ga je Komisija opravila v skladu s členom 62(6) direktive o kazenskem pregonu, kot so predstavljeni v sporočilu z naslovom *Nadaljnji koraki pri usklajevanju pravnega reda nekdanjega tretjega stebra s pravili o varstvu podatkov*. V navedenem sporočilu so navedene točke, v zvezi s katerimi je potrebna uskladitev. Zlasti je opredeljena potreba po pojasnitvi, da za vsako obdelavo osebnih podatkov na podlagi Direktive 2014/41/EU velja bodisi direktiva o kazenskem pregonu bodisi Uredba (EU) 2016/679⁵ (Splošna uredba o varstvu podatkov), odvisno od tega, ali poteka v okviru kazenskega ali nekazenskega postopka. Z uskladitvijo bi bilo treba pojasniti, da se lahko podatki, pridobljeni na podlagi Direktive 2014/41/EU, obdelujejo za namene, ki niso tisti, za

⁵ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

katere se zbirajo, samo pod pogoji, določenimi v direktivi o kazenskem pregonu (člen 4(2) ali člen 9(1)) ali v Splošni uredbi o varstvu podatkov (člen 6).

S predlogom za črtanje člena 20 Direktive 2014/41/EU je ta predlog omejen na tisto, kar je potrebno za obravnavo zgornjih točk.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Ni relevantno.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija je pri pregledu upoštevala študijo, ki je bila izvedena v okviru pilotnega projekta „Pregled temeljnih pravic v instrumentih in programih EU za zbiranje podatkov“⁶. V študiji so bili opredeljeni akti Unije, ki jih zajema člen 62(6) direktive o kazenskem pregonu, in določbe, ki bi lahko zahtevale uskladitev z vprašanji varstva podatkov.

- **Ocena učinka**

Učinek tega predloga je omejen na obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov v posebnih primerih, ki jih ureja Direktiva 2014/41/EU. Učinek novih obveznosti, ki izhajajo iz direktive o kazenskem pregonu, je bil ocenjen v okviru pripravljalnega dela za direktivo o kazenskem pregonu. Zato posebna ocena učinka za ta predlog ni potrebna.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Pravica do varstva osebnih podatkov je določena v členu 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in členu 16 PDEU. Kot je poudarilo Sodišče Evropske unije⁷, pravica do varstva osebnih podatkov ni absolutna, temveč jo je treba obravnavati glede na vlogo, ki jo ima v družbi⁸. Varstvo podatkov je tudi tesno povezano s spoštovanjem zasebnega in družinskega življenja, kot je zagotovljeno v členu 7 Listine.

Ta predlog zagotavlja, da za vsako obdelavo osebnih podatkov v skladu z Direktivo 2014/41/EU veljajo „horizontalna“ načela in pravila zakonodaje EU o varstvu podatkov, s čimer se nadalje izvaja člen 8 Listine. Namen navedene zakonodaje je zagotoviti visoko raven varstva osebnih podatkov in pojasniti, da bodo imela načela in pravila iz

⁶ Pilotni projekt je zahteval Evropski parlament, upravljala ga je Komisija, izvajal pa izvajalec (skupina neodvisnih strokovnjakov). Komisija je izvajalca izbrala na podlagi meril, ki jih je določil Parlament. Rezultati projekta izražajo samo stališča in mnenja izvajalca, Komisija pa ne prevzema odgovornosti za kakršno koli uporabo informacij iz projekta. Rezultati so objavljeni na spletni strani <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collectioninstruments-and-programmes>.

⁷ Sodba Sodišča z dne 9. novembra 2010 v združenih zadevah C-92/09 in C-93/09, Volker und Markus Schecke in Eifert, ECLI:EU:C:2009:284, točka 48.

⁸ V skladu s členom 52(1) Listine se lahko uvedejo omejitve uresničevanja pravice do varstva podatkov, če so predpisane z zakonom, spoštujejo bistveno vsebino pravice in svoboščin ter so (ob upoštevanju načela sorazmernosti) potrebne in dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.

Direktive (EU) 2016/680, ki se uporabljajo za obdelavo podatkov v skladu z Direktivo, pozitiven učinek na temeljni pravici do zasebnosti in varstva podatkov.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

- **Obrazložitveni dokumenti (za direktive)**

Ta predlog ne zahteva obrazložitvenih dokumentov o prenosu, saj vključuje črtanje enega člena Direktive 2014/41/EU.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1 črta člen 20 Direktive 2014/41/EU. Ta predlog je tako omejen na tisto, kar je potrebno za obravnavo zgornjih točk. Člen 20 določa, da se vsaka obdelava osebnih podatkov na podlagi Direktive izvaja v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2008/977/PNZ in z načeli Konvencije Sveta Evrope o varstvu posameznikov pri avtomatski obdelavi osebnih podatkov (28. januar 1981) in dodatnega protokola.

Direktiva o kazenskem pregonu je razveljavila Okvirni sklep z učinkom od 6. maja 2018. V skladu s členom 59 direktive o kazenskem pregonu se sklicevanja na Okvirni sklep štejejo kot sklicevanja na direktivo o kazenskem pregonu.

Direktiva o kazenskem pregonu se v skladu s členom 2(1) uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene iz člena 1(1), tj. za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem. Vendar se Direktiva 2014/41/EU uporablja tudi za nekatere vrste *nekazenskih* postopkov, ki jih ureja Splošna uredba o varstvu podatkov.

Dejstvo, da se člen 20 Direktive 2014/41/EU sklicuje na Okvirni sklep, bi lahko povzročilo zmedo glede tega, ali se direktiva o kazenskem pregonu uporablja tudi za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z evropskimi preiskovalnimi nalogi v okviru nekazenskih postopkov (ki *ne* spadajo na področje uporabe direktive o kazenskem pregonu). Črtanje člena 20 zadostuje za izboljšanje te situacije. Direktiva o kazenskem pregonu se še naprej uporablja za obdelavo osebnih podatkov na podlagi Direktive 2014/41/EU v okviru njenega področja uporabe.

Ker se direktiva o kazenskem pregonu in Splošna uredba o varstvu podatkov (vsaka v okviru svojega področja uporabe) uporabljata za obdelavo osebnih podatkov v skladu z Direktivo 2014/41/EU, se bo obdelava takih podatkov za namene, ki niso tisti, za katere so bili podatki zbrani, izvajala v skladu z direktivo o kazenskem pregonu (člena 4(2) in 9(1)) ali Splošno uredbu o varstvu podatkov (člen 6(4)). V ta namen ni potrebna nobena nova določba.

Člen 20 Direktive 2014/41/EU tudi zahteva, da se dostop do osebnih podatkov omeji brez poseganja v pravice posameznika, na katerega se podatki nanašajo, in da do teh podatkov sme

dostopati le pooblaščen osebje. Direktiva o kazenskem pregonu in Splošna uredba o varstvu podatkov vzpostavljata celovit okvir o pravicah posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in o obveznostih upravljavca podatkov, vključno v zvezi z vgrajenim in privzetim varstvom podatkov ter varnostjo obdelave. Drugi odstavek člena 20 je zato odveč.

Ker Direktiva 2014/41/EU ne vsebuje posebnih pravil o varstvu podatkov, nadaljnje spremembe v zvezi z varstvom podatkov niso potrebne.

Člen 2 določa rok za prenos predlagane nove direktive v nacionalno zakonodajo.

Člen 3 določa datum začetka veljavnosti te direktive.

Člen 4 določa, da je ta direktiva naslovljena na države članice.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Direktive 2014/41/EU v zvezi z njeno uskladitvijo s pravili EU o varstvu osebnih podatkov**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, in zlasti člena 16(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija v skladu s členom 62(6) Direktive (EU) 2016/680¹ pregleda druge akte prava Unije, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov za namene iz člena 1(1) navedene direktive, da se oceni potreba po uskladitvi teh aktov z navedeno direktivo in se po potrebi oblikujejo ustrezni predlogi za spremembo teh aktov, da se zagotovi dosleden pristop k varstvu osebnih podatkov v okviru področja uporabe navedene direktive. Na podlagi tega pregleda je bila kot ena od navedenih drugih aktov, ki jih je treba spremeniti, opredeljena Direktiva 2014/41/EU².
- (2) Pri obdelavi osebnih podatkov na podlagi Direktive 2014/41/PNZ bi bilo zaradi doslednosti in učinkovitega varstva osebnih podatkov treba spoštovati pravila iz Direktive (EU) 2016/680, kadar je to ustrezno. Uredba (EU) 2016/679³ bi se morala uporabljati za obdelavo osebnih podatkov v zvezi s postopki iz točk (b), (c) in (d) člena 4 Direktive 2014/41/EU, kadar niso zajeti v Direktivi (EU) 2016/680.
- (3) V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, in brez poseganja v člen 4 tega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (4) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v tej državi ne uporablja.
- (5) Direktivo 2014/41/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

¹ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL L 130, 1.5.2014, str. 1).

³ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (6) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 42 Uredbe (EU) 2018/1725⁴, ki je mnenje podal XX XXXX⁵ –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2014/41/EU

Člen 20 Direktive 2014/41/EU se črta.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do [eno leto po sprejetju]. Komisiji nemudoma sporočijo besedila navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁵